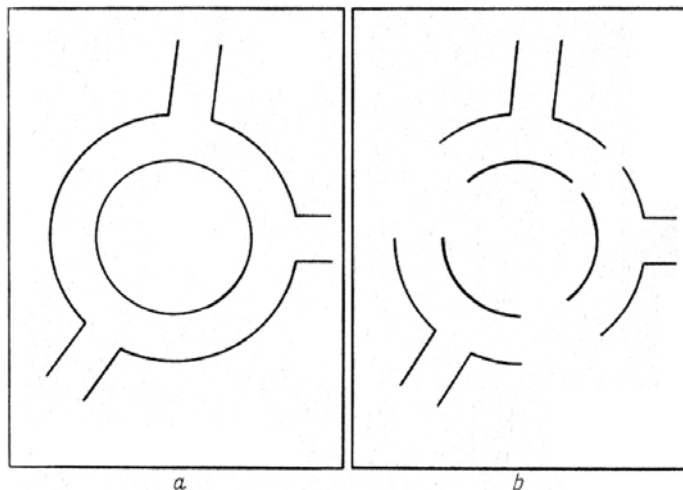
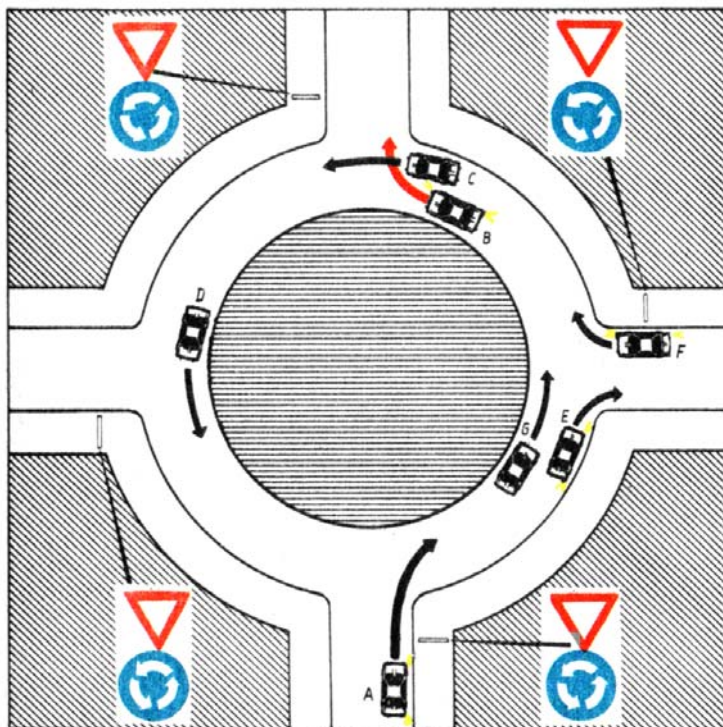

14. Važiavimas per sankryžą, pažymėtą ženklu „Eismo ratu“. Eismo taisyklėse važiavimas žiedinėmis sankryžomis nėra atskirai aptartas. Suprantama, kad, vadovaujantis bendrais reikalavimais, eismo tvarka priklausys nuo to, kokia sankryžos forma, koks žiedo skersmuo, kokie yra kelio ženklai ir kaip paženklinta važiuojamoji dalis. Kad būtų paprasčiau nagrinėti eismo situacijas žiedinėje sankryžoje, pirmiausia aptarkime, kaip reikia važiuoti kiekvienu važiuojamųjų dalių susikirtimu (žr. 37 pav.).

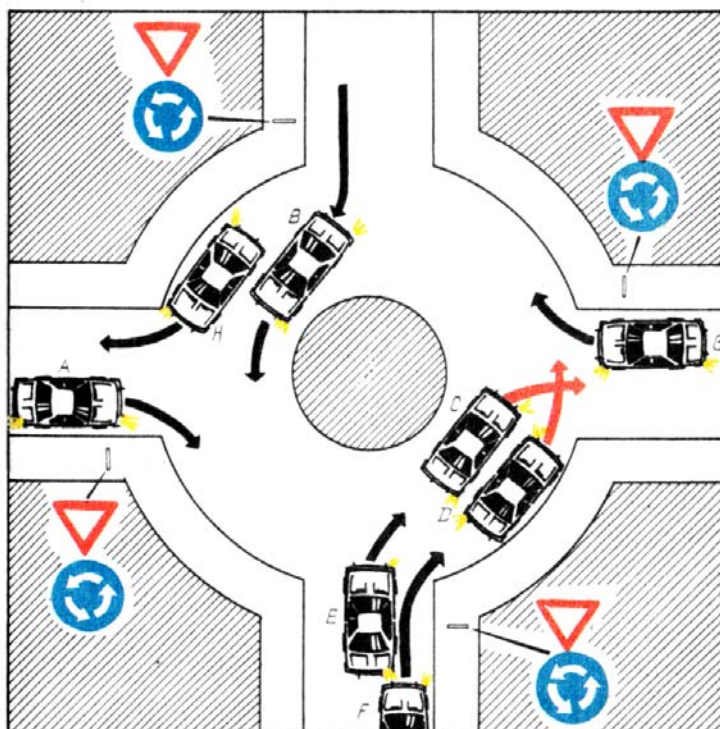
37 pav. Žiedinę sankryžą (a) galima nagrinėti kaip tris trišales sankryžas (b)

Jeigu žiedo spindulys labai didelis, eismo tvarka kiekviename susikirtime bus analogiška kaip „T“ raidės formos sankryžoje. Jeigu spindulys mažas, sankryžos forma labiau primena raidę „Y“. Pirmiausia panagrinėkime eismo tvarką tokiame žiede, kur kiekvienas važiuojamųjų dalių susikirtimas panašus į „T“ raidę, t. y. kur keliai susikerta stačiu kampu (žr. 38 pav.). Jei sankryžoje nėra nei ženklinimo linijų, nei ženklų „Eismo kryptys juostose“, įvažiuoti į ją galima iš bet kurios eilės. 38 paveiksle taisyklingai suka ir automobilio *F*, ir automobilio *A* vairuotojai.

38 pav. Didelio spindulio žiedinėje sankryžoje kiekvienas važiuojamųjų dalių susikirtimas yra taisyklinga trišalė „T“ formos sankryža

Išvažiuoti iš žiedo galima tik iš anksto užsiėmus kraštinę dešiniąją padėtį važiuojamojoje dalyje, kaip tai daro automobilio *E* vairuotojas. Sukti taip, kaip suka automobilio *B* vairuotojas, negalima ir pavojinga. Visą žiedą suskaidžius į keletą trišalių sankryžų, kaip matome, važiuoti elementaru ir paprasta. Nagrinėjant visą žiedą iš karto, anksčiau iškildavo kai kurių kitų klausimų. Pavyzdžiui, ar racionalu tais atvejais, kai reikia važiuoti visu žiedu arba trimis jo ketvirtadaliais, laikytis dešinės eismo juostos? 38 paveiksle parodytoje situacijoje Eismo taisyklių nepažeidžia ne tik automobilių *G* ir *C*, bet ir *D* vairuotojas.

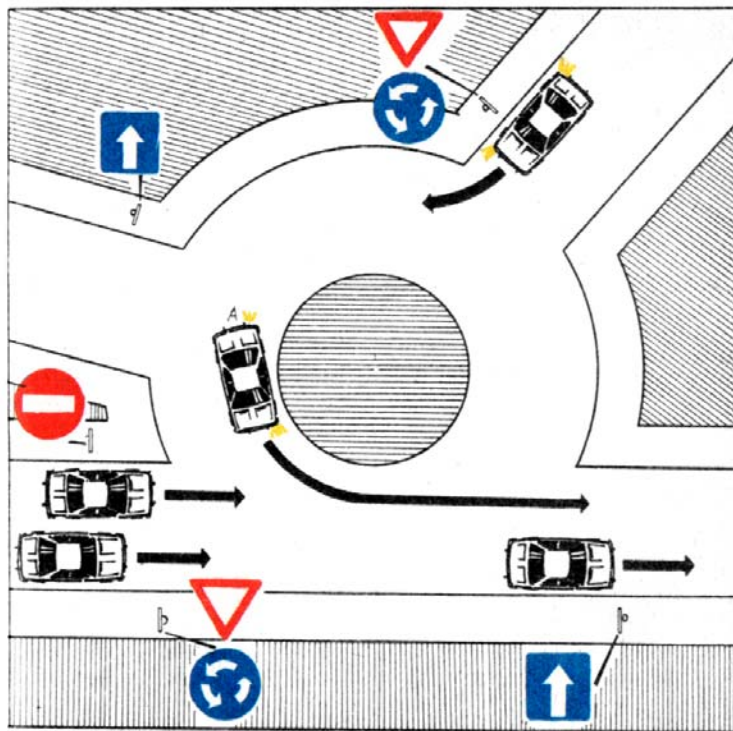

39 pav. Eismas mažo spindulio žiedinėje sankryžoje

Mažo spindulio žiedinėse sankryžose (žr. 39 pav.) važiuojamųjų dalių susikirtimai yra kitokios formos, todėl, vadovaujantis bendrais Kelių eismo taisyklių reikalavimais, kitokia turėtų būti ir važiavimo tvarka. Čia automobiliai, važiuojantys žiedu, kiekvienoje „mikrosankryžoje“ jau važiuoja ne tiesiai, o suka į kairę. Todėl galima teigti, kad Taisyklėms nusižengia ne tik automobilio *C* vairuotojas, bet ir automobilio *D* vairuotojas, kuris iš esmės suka į kairę iš dešinės eismo juostos. Automobiliai *A* ir *H* važiuoja pagal Taisyklių reikalavimus. Reikia sutikti, kad automobilio *B* vairuotojas taip pat elgiasi teisingai: suka į kairę iš kairiosios eismo juostos. Kyla klausimas, ar teisingai įvažiuoja į sankryžą automobilis *E*. Anksčiau susidurdavome su tam tikru prieštaravimu. Tais atvejais, kai žiede yra daugiau negu dvi eismo juostos, o prieš žiedą tik dvi, įvažiuoti iš karto į trečią ar į dar tolimesnę žiedo juostą nerekomenduojama. Kaip rodo praktika, kirsti iš karto kelias eismo juostas yra pavojinga. Tad, kai juostų daugiau, į vidines įvažiuoti reikėtų palaipsniui, persirikiuojant.

Kai kurie eismo specialistai mano, jog ir mažo, ir didelio spindulio žiedinėse sankryžose netikslinga vadovautis tais pačiais Kelių eismo taisyklių reikalavimais. Kai kas siūlo bet kokio spindulio žiedinę sankryžą laikyti vientisa važiuojamąja dalimi ir vairuotojams mažo spindulio žiede elgtis lygiai taip pat kaip ir didelio, t. y. visus važiuojamųjų dalių susikirtimus laikyti „T“ tipo sankryžomis.

Žiedinių sankryžų būna ir kitokių. Pavyzdžiui, sankryžoje, parodytoje 40 paveiksle, automobilio *A* vairuotojas, nors ir išvažiuoja iš žiedo antrąja eile, Eismo taisyklių nepažeidžia, nes jis važiuoja tiesiai.

40 pav. Eismas žiedine sankryža, kai vienas iš kelių sudaro žiedo liestinę

Jeigu žiedinėje sankryžoje yra kelio ženklai „Eismo kryptys juostose“ arba atitinkamai paženklinta važiuojamoji dalis važiuoti nesudėtinga — reikia vadovautis ženklais ir ženklinimo linijomis.

Važiuojant per žiedines sankryžas, dažnai vairuotojui būna neaišku, kaip rodyti posūkio signalus. Į šį klausimą taip pat negalima atsakyti vienareikšmiškai. Panagrinėkime dažniausiai pasitaikančią taisyklingo apskritimo formos sankryžą (žr. 39 pav.), kai žiedo važiuojamoji dalis nepaženklinta.

Abejonių nekyla, kad automobilių *A* ir *F* vairuotojai elgiasi pagal Taisyklių reikalavimus: jie suka į dešinę, rodydami dešiniojo posūkio signalą. Tačiau matome ir gana dažną priešingą vaizdą: automobilio *G* vairuotojas suka į dešinę, įjungęs kairiojo posūkio rodiklį. Supraskite — važiuosiu ratu. Kelių eismo taisyklėse reikalaujama kad vairuotojai duotų signalus reikiamos krypties posūkių šviesos rodikliais. Mūsų nagrinėjamu atveju automobilio *G* vairuotojas elgiasi priešingai.

39 paveiksle parodytoje situacijoje automobilio *H* vairuotojas sukdamas į dešinę, turi įjungti dešiniojo posūkio signalą, o automobilio *B* vairuotojas — kairiojo posūkio signalą. Didesnio spindulio žiede automobilis *B* praktiškai važiuotų tiesiai, todėl tada rodyti posūkio signalo nereikia (38 pav. automobiliai *G* ir *D*).

Matome, kad posūkio signalą turime rodyti atsižvelgdami į konkrečią žiedinės sankryžos formą ir į tai, ar yra, o jeigu yra, — tai koks važiuojamosios dalies ženklavimas. Tais atvejais, kai abejojate, ar reikia parodyti posūkio signalą, geriau jį parodykite.

A. Augaitis. Kelių eismas vakar ir šiandien. Vilnius – Mokslas, 1987 m.